

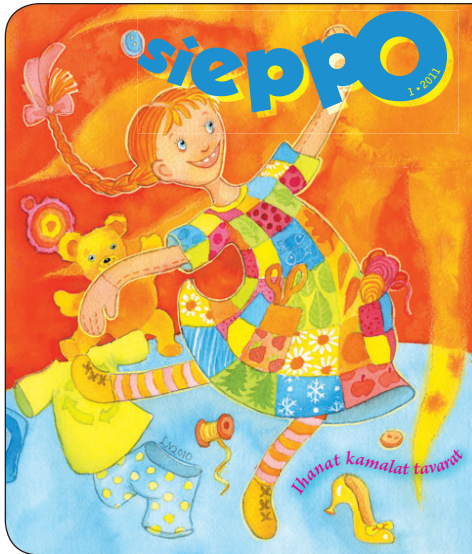
Tuoksucocktail

Osallistujille annetaan mukaan otettu pieni purkki (esim. filmipurkki on hyvä). Tehtävänä on etsiä luonnosta erilaisia tuoksuja, ja panna ne purkkiin. Purkkiin voidaan etsiä esim. kasvosia, sammalta, kaarnaa jne. Elävistä kasveista kannattaa neuvoa ottamaan aivan pikkuinen osa. Päälle voi halutessa kaataa vähän vettä, jotta tuoksu voimistuu. Purkkia ravistellaan. Luonnonkukkien päivän tuoksu on valmis – tuoksuille voi vielä keksiä osuvia nimiä!

Mikä kukka haluaisin olla?

Retken lopuksi voidaan muistella opittujen kasvien nimiä. Jokainen saa pohtia ja kertoa vuorollaan, mikä kukka haluaisi olla ja miksi, jos olisimme kukkia. Myös perheet voivat valita jonkin yhteisen kukan.

Retken päätteeksi voidaan kerätä kotiinviemisiksi tai jollekin tuliaisiksi villikukkakimppu!

LASTEN LUONTOLEHTI

Ihania satuja, luontotehtäviä, upeita lajikuvastoja!

- Sieppo on Suomen ainoa lasten luontolehti.
- 6 numeroa vuodessa.
- Luonto-Liiton jäsenille 20 euroa, muille 28 euroa.
- Lisätietoa ja tilaukset: sieppo.toimitus@luontoliitto.fi.

Lasten kanssa kasviretkellä

TÄMÄN VIHON KEIJUKAISKANSI ON LAILA NEVAKIVEN TEKEMÄ SIEPON KANSIKUVA VUODELTA 2005.

TOIMITUS: SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO JA LUONTO-LIITTO. LAY-OUT: METSÄHALLITUS.

KOPIO NIINI, 2011.

Vinkkejä retken vetäjälle

Lasten ja perheiden kanssa retkeily ei ole lainkaan vaikeaa. Mitään ihmeellisiä temppuja tai tarinoita ei välttämättä tarvita. Tärkeintä on, että retken vetäjä on itse innostunut asiastaan ja on luontevasti oma itsensä. Lapset yleensä kulkevat kivasti matkassa ja viihtyvät, jos aikuiset ja omat vanhemmat viihtyvät.

Mukavaa lasten kannalta kuitenkin on, jos retken vetäjä jossakin sopivassa vaiheessa pystyy huomioimaan heitä hiukan erikseen esim. kertomalla erityisesti lapsille jonkin asian tai antamalla jonkin tehtävän. Näin lapsetkin voivat kokea retken paremmin omakseen.

Miten lapsia voi ottaa retkellä huomioon?

- valitse tarpeeksi helppo reitti, mutta ei silti tylsä; hankaliinkin paikkoihin voi lasten kanssa mennä, se vain vie jonkin verran aikaa
- retken aluksi voit muistuttaa, että retkipaikka on kasvien ja eläinten koti, joten siellä ei riehuta, räyhätä eikä roskata
- jos keksit, voit antaa lapsille jonkin erityistehtävän retkellä esim. luupin kantajan tai isommille lapsille kasvihavaintojen kirjurin tehtävän
- jos puhut erityisesti lapsille, puhu mielellään lapsen tasolta: mene kyykkyyntä tai nosta lapset kiven päälle
- lapsille kannattaa puhua lyhyesti ja samalla havainnollistaa sitä, mistä kertoo
- anna retken edetä myös lasten mielenkiinnon mukaan, kasviretkellä voi-

daan tutkailla välillä vaikka hyönteisiä ja muuta mielenkiintoista

- kokeile jotakin tehtävää sellaiseen hetkeen, jolloin lapsilla näyttää olevan tylsää tai keskittyminen alkaa herpaantua
- lasten on hyvä saada kulkea ja ihmetellä myös vapaasti; tällaisen hetken voi yhdistää hyvin esim. evästaukoon
- muista kehua ja kiittää, jätä kieltämisen vähemmälle!

Muutamia tehtäväideoita

Alla olevat tehtävät on suunniteltu lapsille ja perheille – mutta monet sopivat myös aikuisille retkipuuhailuksi! Monissa tehtävissä kerätään joitakin kasveja tai kasvinosia. Muistuta osallistujia rauhoitetuista kasveista, joita ei saa kerätä! Näin leikin varjolla nekin tulevat tutuiksi.

Tunnistamisesta taiteeseen

Osallistujia pyydetään tuomaan lähitoltta esim. kolme erilaista kukkaa. Katsotaan yhdessä, millaisia löydettiin ja yritetään nimetä ne. Etsitään vielä esim. kolme erilaista ja mahdollisimman eri muotoista lehteä. Tutkitaan yhdessä löydettyjä lehtiä (eikö lehtiä olekin hurjan monenlaisia!). Nimetään ne, jotka osataan, tunnistamisessa voi käyttää apuna myös kasvikirjaa. Lopuksi tehdään kukista ja lehdistä hieno taideteos polunvarteen, ja jatketaan matkaa.

Kasvien kummat nimet

Kasveilla on jänniä nimiä, kun niitä ryhtyy hiukan miettimään! Kissankäpälä on selvästi kissankäpälä. Mutta miksi kasveilla on sellaisia nimiä kuin vaikka mustikka, voikukka, kielo, ruusuruoho, metsätähti, leskenlehti, ruiskaunokki tai takiainen? Voisiko jollekin kasville keksiä kuvaavammankin nimen? Mikä se voisi olla?

Sateenkaarenvärejä etsimässä

Osallistujille jaetaan sateenkaaren värit paperilla (kullekin yksi väri tai vaihtoehtoisesti kaikille kaikki). Lähdetään etsimään luonnosta ja erityisesti kasveista sateenkaaren värejä. Kokoonnutaan sitten yhteen ja rakennetaan sateenkaari siten, että löydetyt värit sijoitetaan sateenkaareen oikean värin kohdalle. Mietitään, mitä värejä oli luonnosta helppo löytää ja mitä hankalaa. Miksi kukat ovat värikkäitä, vaikka ympärillä on pääasiassa vihreää? Miksi esimerkiksi heinillä ei ole värikkäitä kukkia jne.?

Kesäseppeleet

Evästauolla voidaan tehdä kauniit kesäseppeleet. Vahvistetaan seppeleet heinillä ja solmitaan kunnolla kiinni, niin että kestävät kotiin saakka.

Retkimaistiaisia

Maistellaan matkalla esim. ketunleipää, mustikankukkaa, puna- ja valkoapilaa, suolaheinää ja koivunlehtiä. Katsotaan samalla myös myrkylliset kasvit: kielo, näsiä, sudenmarja jne. Voidaan kerätä myös kotinviemisiksi teeaineksia kuten mansikan ja vadelman lehtiä tai mesiangervoa. Jos mukana on retkikeitin, voidaan retken päätteeksi keittää myös kesäiset teet!

